

„NE FÉLJ! ÉN VAGYOK AZ ELSŐ ÉS AZ UTOLSÓ ÉS AZ ÉLŐ...”

„Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó és az élő. Meghaltam, s íme, mégis élek, örökké. Nálam vannak a halálnak és az alvilágnak a kulcsai. Írd le hát, amit láttál, a jelent és ami ezután történik. A hét csillagnak, amit a jobbomban láttál, és a hét arany gyertyatartónak ez a titka: a hét csillag a hét egyház angyala, a hét gyertyatartó meg a hét egyház.” (Jel 1,17c-20)

„Aki istenfélő és istenszerető, merítsen magának hasznot ebből az ünnepből! Aki értelmes szolga, menjen be örvendéssel Ura örömébe! Aki az első órától munkálkodik, vegye el a ma igazságos bérét! Aki a harmadik óra után érkezett, ünnepeljen hálaadással! Aki a hatodik óra táján jöhetett, ne ingadozzon, mert semmivel sem károsodik! Aki a kilencedikig késlekedett, álljon elő és ne habozzon! Aki a tizenegyedik órára érkezett, ne féljen késlekedése miatt, mert nemes lelkű az Uralkodó, és az utolsót éppen úgy fogadja, mint az elsőt! Letelepíti a tizenegy órakerkezőt éppen úgy, mint az első órától fogva munkálkodót. A későn jövőnek kegyelmez, az elsőnek érkezésén örvend. Ennek megfizet, amannak ajándékot ad. A munkát elfogadja, a tudást becsüli, a cselekedetet értékeli, az áldozatot dicséri. Mindnyájan bementak az Úr örömébe, elsők és későbbiek elveszítetek

jutalmakat! Gazdagok és szegények, mindannyian örvendjete! Komolyak és könnyelműek, becstüljétek meg e napot! Böjtölők és nem böjtölők, vigadjatok ma! Roskadozik az asztal, vegyetek róla mindnyájan! Itt a hizlalt borjú, senki ne távozzék éhen! Élvezzétek mindnyájan a hit lakomáját! Részesüljétek mindnyájan a jólétség gazdagságából! Ne panasolja senki a szegénységet, mert feltűnt az új birodalom! Ne keseregjen senki bűnei miatt, mert felragyogott a sírból a bocsánat! Ne féljen senki a haláltól, mert megszabadított minket az Üdvözítő halála! Hatalma alá hajtotta és megsemmisítette a halált. Leszállt az alvilágra és kifosztotta az alvilágot. Keserűséget okozott neki, mikor az megízlelte az Ő testét. Erre célzott Izajás, amikor felkiáltott s mondta: «Az alvilág elkeseredett amikor ott lent megjelentél!» Elkeseredett, mert vereséget szenvedett. Elkeseredett, mert szégyenben maradt. Elkeseredett, mert halálos sebet kapott. Elkeseredett, mert fogságba esett. Zsákmányul ejtette a testet és az Istennel találkozott. Zsákmányul ejtette a földet és az ég állt előtte. Zsákmányul ejtette azt, amit látott, s elbukott a miatt, amit nem látott. «Halál, hol van a te győzelmed? Alvilág, hol a te fullánkod?» (1 Kor 15,55) Feltámadt Krisztus és lebuktak a gonosz lelkek. Feltámadt Krisztus és örvendeznek az angyalok. Feltámadt Krisztus és diadalmaskodik az élet. Ővé a dicsőség és a hatalom most és mindenkor és örökkön örökké! Ámen.”¹

A mottó a Jelenések Könyvének látnoká által a Feltámadott Úr mennyei dicsőségéből szól a mindenkori Egyházhoz, amit később 7-szeresen nyomatékosít: „Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek az egyházaknak” (Jel 2,7.11.17.29; 3,6.13.22) A téves Isten- Egyház- és emberképek némelyike szerint Isten számunkra áthatolhatatlan távolságban élvezné örökkévalóságát, ahonnan önkényesen küldi gyakori büntetéseit, esetleg ritkábban szabadító segítségét. Ezzel szemben a Úr a látnok útján megnevezett 7 egyház egy-egy angyalára bízta a sajátos helyzeteikre vonatkozóan külön-külön megfogalmazott, egészen életközeli üzeneteit. A görög „angelosz” küldöttet jelent, és nem feltétlenül minden esetben szellemi lény értelmében. A mottóban említett 7 csillag-angyal az Úr képviselővel felhatalmazott püspökök, akik által maga az Úr jár-kelel a 7 gyertyatartóval jelképezett helyi egyházakban. Mivel a 7-es szám általános biblikus, illetve keresztény jelentésében „zárt és tökéletes egész kifejezője”², a Jelenések Könyvében megnevezett 7 ősi helyi egyház a mindenkori Egyetemes egyházat jelképezi. A mottó utáni hosszabb idézetünk egyik mondata – „Ne keseregjen senki bűnei miatt, mert felragyogott a sírból a bocsánat!” – eredeti összefüggéséből kiemelve egyesek számára félreérthető lehet. Megnyugtatóskorra szolgáljon, hogy az idézet Aranyszájú Szent János³ egyházatya⁴ utókorra maradt egyik húsvéti beszéde, amely a bizánci hagyományú egyházakban – így a görög katolikus magyaroknál is – a Feltámadási Szertartás⁵ végén rendszerint elhangzik. A beszéd pedig semmiképpen nem állítható az „Isten irgalmas, minden feltétel nélkül megbocsájt, gyónás nélkül is mindenki mehet áldozni” jellegű újmodernista lélekgyilkos hóbot terjedésének szolgálatába. Sőt, akár pótolhatná is a mai püspökök Húsvét-vasárnapi miséken felolvasásra szánt ünnepi körleveleit. Annál is inkább, hogy a Katolikus Egyházat mai modern trójai falovakból érő támadásokban elbizonytalanodott hívek sokasága reménykedik, hogy a zűrzavarban püspökeik üdvös eligazító tanítással segítségükre sietnek. Mivel az Ósegyház óta máig kötelező évente legalább egyszer, húsvéti időben szentáldozáshoz járulniuk, a továbbiakban próbáljuk megszívlelni ennek feltételeit, Aranyszájú szentünk néhány fennmaradt beszédéből idézett részletek segítségével.

I. ARANYSZÁJBÓL ARANYSZAVAK

„Kérek benneteket, úgy álljatok Isten előtt, mint a földi király színe előtt szokás. Mennyivel inkább kell a mennyország urának jelenlétében így cselekednünk. Mindaddig figyelmeztetek benneteket, míg javulástokat nem látom. Ha bemegyünk a templomba, Istenhez méltóan viselkedjünk. Ne hordjuk lelkünkben a múlt szenvedések emlékét. Vajon nem így imádkozunk magunkban: «És bocsásd meg nekünk a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek» (Mt 6,12). Félelmetes ez az imádság. Aki ezt imádkozza, majdnem így kiált az Úrhoz: Uram, abbahagytam, Te is bocsásd meg! Lemondtam róla, Te is felejsd el! Megnyugodtam, Te se vedd szememre! Ha feltételt szabok, Te se áraszd irgalmadat! Ha nem bocsátok meg felebarátomnak, Te se feledd el az én bűneimet! Ugyanazt a mértéket használd Te is, amellyel én mérek! [...] Milyen sokan mondják most: «Szeretném látni az alakját, sebhelyeit, ruháját, saruját.» Hiszen látod, tapintod, magadhoz veszed. Te a ruháját szeretnéd látni. Ő pedig saját magát adja, nemcsak hogy meglásd, hanem hogy megérintsd, magadhoz vedd, testedben táplálékkod legyen. Senki se lépjen az Úr asztalához lelki éhség nélkül vagy hanyagul, hanem tüzes szívvel, vidám lélekkel és buzgósággal. Ha a zsidók állya étkeztek, saruban és bottal a kezükben, nagy sietség közben, mennyivel inkább kell neked készenlétben lenned. Ők Palesztinába készültek kimenni, ezért éltek utasként. Te pedig az égbe készülsz vándorolni. Ezért mindig készen kell állnunk. Kemény büntetés vár a méltatlanul áldozókra. Gondolj arra: mennyire botránkozol az árulón és elítéled a keresztrefeszítőket. Vigyázz, hogy vádolója ne legyél Krisztus testének és vérének. Azok megölték a mindennél szentebb testet, te bűnös lélekkel fogadod magadba. Pedig mennyi jót kaptál tőle. Nem elégedett meg azzal, hogy emberré lett, megkínózták, megölték, hanem még egyesül is velünk. Nemcsak hitben, de valóságban is előkészíti a testünket. Mennyivel tisztábbnak kellene lennünk, mikor ezt a Szent áldozatot magunkhoz vesszük. [...] Egyetlen bánatunk legyen, ha nem részesülünk ebben a táplálékban. Emberi hatalomnak nincs köze az Oltáriszentséghez. Az működik benne, aki az utolsó vacsorán megalapította. Nekünk szolgálai szerep jutott; Ő teszi szentté, Ő változtatja át. Senki se álljon ide Júdásként, senki se legyen kapzsi. Ha nem vagy Krisztus tanítványa, távozz innen! Ez az oltár nem fogadja be az ilyeneket. Azt mondja az Úr: «Nálad tartom a húsvéti vacsorát tanítványaimmal együtt.» (Mt 26,19) Ezen az asztalon is ugyanaz fekszik, mint az utolsó vacsorán. Talán ott Krisztus, itt pedig ember a szerző? Nem! Mindkét esetben maga az Úr! Ez ugyanaz a vacsoraterem, mint ott, ahonnan az Olajfák hegyére vonultak ki. Mi is menjünk a szegények csapatához. Ez a mi Olajfa-hegyünk. Olajfa a templomban található szegény-tömeg. Olajuk nekünk nagyon hasznos lesz. Az öt okos szűznek volt olaja. Milyen dicsőségükre vált! A többinek nem volt, el is pusztult. Olajjal a kezünkben jöjjünk ide, hogy égő lámpával fogadhassuk a vőlegényt. Ezzel a kezünkben távozzunk innen! Szív nélkül ne gyere ide! Ha durva és irgalmatlan vagy, ha piszkos a lelked, maradj távol az oltártól!»⁶

„Mi naponta részesülünk a próféták és apostolok tanításaiban, állandóan szívesen énekeljük a Szentírás himnuszait, mégis nehezen fékezzük vágyainkat, zabolázzuk haragunkat, alig győzzük le az irigység gennyesedését, nehezen oltjuk ki a szenvedély lángját, alig leszünk úrrá vad szenvedélyeinken. Milyen reményük lehet azoknak, akik sosem élnek ezzel az orvossággal, sose hallgatnak isteni tanítást! [...] Mikor gondviseléséről és gondoskodásáról megfeledezünk, egy kicsit eltávolodik és elvonul, hogy jobban lássuk könnyelműségünket. Így a kislelkűek is buzgóbbak lesznek. [...] Az édesapa is kizárja hibázó gyermekét; eltiltja asztalától. Nem akarja, hogy végig kinn maradjon, hanem ezzel a figyelmeztetéssel javítja, hogy megfelelő tiszteletadással visszatérjen az atyai házba. [...] Sokan egyszer áldoznak évente, mások kétszer, sokan pedig gyakran. Melyiket helyeseljük? Egyiket sem. Kizárólag azt, aki ragyogó lelkiismerettel, tiszta szívvel, feddhetetlen étellel jön ide. Ha te nem ilyen vagy, egyszer se gyere. [...] «Aki tehát méltatlanul eszi ezt a kenyeret, vagy issza az Úr kelyhét, vétkezik az Úr teste és vére ellen.» (1Kor 11,27) Igen, ugyanazt a büntetést adja az ilyenek, mint a keresztrefeszítőeknek. A hóhérok is felelősek a vérért. Ugyanígy a méltatlanul áldozók is. [...] Gondoljunk saját gyengeségünkre. Ne legyen elviselhetetlen a figyelmeztetésünk. Ha valamelyiket erkölcstelenkedni láttad, és utána áldozni megy, szólj az egyik diakónusnak: Ez méltatlan az áldozásra. [...] Mi lesz vele, ha méltatlan áldozásával még növeli büntetését. Nemcsak vele, de veled is, mert védelmezted. Nem azt mondja a Szentírás: Házasságtörésben élsz, hanem: «Házasságtörőkkel közösséget tartasz.» (Zsolt 49,18) [...] Akkor törődsz legjobban a magadéval, ha azt felebarátod hasznáiban keresed. Ahogyan Pál mondja: «Senki se keresse a magáét, hanem ami a másé.» (1Kor 10,24) Így találja meg a sajátját is. Ha a bűnös látja, hogy körülötte mindenki elfordul tőle, érzi, hogy nagy és súlyos bünt követett el. Ha azonban azt tapasztalja, hogy nem érzékelte vele, nem nehezeltnek rá, sőt szelíden bánnak vele és felkarolják, még lelkiismeretének ítélete is megromlik, mert lealacsonyodott véleményét sokan sajátjukkal támogatják. [...] Méltán mondja Szent Pál: «Engedelmeskedjete elöljárótoknak és hódoljatok nekik, mert ők őröknek, mint akik számot fognak adni lelketekért, hogy ezt örömmel tegyétek és ne sóhajtva, mert ez nem szolgálja javotokra.» (Zsid 13,17) Te a sajátoddal törődsz. Ha az rendben van, nincs aggodalmad másokért. Ellenben a pap, még ha saját lelke teljesen rendben is van, pokolra kerül gonoszságával, ha nem törődik lelkiismerettel véled. Sokszor nem a saját, hanem mások bűne miatt kárhozik el. [...] Ha a hadsereg parancsnok vagy a városi főelöljáró jönne ide méltatlanul, vagy bárki akár drága ékszerekben, ne engedjétek áldozni. [...] Inkább szenvedek lelkemben, minthogy méltatlannak adjam az Úr véret. Inkább kiosztom saját véretem, mintsem joggalant részesítsek ez imádat szentségben. Jobb elveszteni az életet Isten miatt, mint az Istent az élet miatt.»⁷

„Észrevehetitek, hogy néha nemcsak a kitűzött tételmet tárgyalom. Páltól tanultam ezt (egyik alkalommal említettem is). Nemcsak arról beszélt, amelyet elhatározott, hanem a vele összefüggőről is. Nagy buzgalommal fejteget mindent, különösen a fontos és sürgető gondolatokat. Mikor a házasságról volt szó, előkerültek a szolgál is, róluk is buzgón, nemesen, hosszan beszélt. Az eucharisztikus gondolatnál is így tett. Egyszer szükség volt rá, hogy megemlékezzék az Oltáriszentségről. János látta végigvezetni gondolatait. De nem ötletszerűen. Nagy óvatossággal beszélt és bebizonyította, hogy minden jónak a kútfeje az Eucharisztia. Tiszta lelkiismerettel vegyük tehát magunkhoz. Nem elégedett meg az addig mondottakkal, még a következőt is hozzátette: «Tehát vizsgálja meg magát az ember.» (1Kor 11,28) Majd a második levélben hozzátesszi: Ti magatokat vizsgáljátok, magatokat próbáljátok. Nem úgy, mint mi teszünk most, mert inkább az alkalom miatt buzdulunk, mint meggyőződésből. Nem jól készülünk: nem tisztultunk meg a bűnöktől és nem azon vagyunk, hogy bűnbánó lélekkel áldozzunk. Csak azt nézzük, hogy ünnep van és a többiek is áldoznak. Pál nem így kívánja. Az áldozásnak, az egyesülésnek egyetlen megfelelő módját említi: a tiszta lelkiismeretet. A lázas és belső bajban szenvedő nem ehettek kedve szerint, hogy el ne pusztuljon. Mennyivel inkább nem áldozhatunk gonosz vágyakozás közben, hiszen ez a betegségnél is rosszabb. Ha ezt a kifejezést használom, értem ezt testiségre, pénzsóvárságra, haragra, rossz sorsát nem feledőre egyaránt. Egyszóval: a rendetlen vágyakra gondolok. [...] De ha

vágyódik a lelked és előkészültél, ne legyen akadály a hétköznapi. Ünnepe már az, ha jócselekedetet végzünk, jámbor a lelkünk, életünket Isten szerint irányítjuk. Ha így vagy, mindig ünnepeket ülhetsz és mindig áldozhatsz. [...] Nem arra buzdít, hogy egymást vizsgáljuk meg, hanem önmagunkat. Zárt tárgyalást végezhet magadban. Tanuk nélkül bizonyítható: «Mert aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivel nem különbözteti meg az Úr testét» (1Kor 11,29) Ítéletünk lesz ennyi jónak oka, ez az étellel teli asztal? Nem saját természete, hanem az áldozó lelkülete miatt. A jelenléte igen nagy és kimondhatatlan jót hoz számunkra. De ha nem vesszük magunkhoz, ítéletünkre lehet. A szent hittitok nagyobb büntetés oka lesz; ha méltatlanul részesülünk benne. Miért lesz vádolónk? Mivel nem különböztetjük meg az Úr testét. Nem vizsgáljuk, nem gondolkodunk róla, ahogyan kell. Nem éljük át az itt jelenlévő nagyságát, és ajándéka gazdagságát. Ha lelkiismeretesen átgondolod, ki nyugszik az oltáron, kinek adja magát, akkor egyetlen szóra sincs szükség. Elég arra, hogy észre térj, hacsak nem vagy egészen elvetemült: «Ezért van köztetek sok beteg és erőtlen, és alusznak sokan.» (1Kor 11,30) Nem idegen példákat említ, mint a bálványimádás leírásánál tette. Nem is régi történeteit mondja el vagy fogságában kapott szenvedéseit. Korinthusból veszi a példát. Ezzel még keményebb lesz a beszéde. Sokan zavartan beszélgettek, vajon honnan van a hirtelen halál, a nagy betegség. Feleletül bizonyítja, hogy mindezeket az emberek bűne okozza.”⁸

II. A VÉGSŐ ÖSSZECSAPÁS CÉLPONTJA A CSALÁD ÉS A HÁZASSÁG LESZ (Lucia dos Santos)

Aranyszájú szentünk fenti gondolatait olvasva beláthatjuk, hogy a Szent Eucharisztia méltatlan vételének kísértése, illetve a méltatlan vétele iránti közöny mind a korai Egyházban létezett, mind a ma Egyházában létezik. Ennek elsődleges oka a kegyelemmel szembe szegülő rosszra hajló emberi természet, amit az ellenség folyamatos kísértésekkel terhel. A múlt Egyházában a Szent Eucharisztia elleni visszaélésekkel szemben pápának, püspöknek, papnak és híveknek egyaránt küzdenie kellett, a saját és a rábízottak üdvösségének felelősségével, amit bizonyos esetektől eltekintve általában teljesítettek is. Ez nem a múlt idealizált átfestése, hanem megmásíthatatlan tény, amit az Egyház követendő példának állított, nem utolsósorban Aranyszájú János szentté avatásával, illetve egyházatyává minősítésével is. Ennek dacára napjaink Egyházában a Szent Eucharisziával szembeni visszaéléseket gyakran a legmagasabb egyházi tisztségek környezetéből gerjesztik, ahonnan a hithűségre törekvő papokra „pápaellenes”; „engedetlen”; „bigott”; „farizeus” megbélyegzéseket ragasztanak. Idézzük hát itt Lúcia nővér által a moráleteológus és egyházjogász Caffarra bíborosnak küldött jóvendölést, akit jóval püspöki szolgálata előtt megbízott II. János Pál pápa a házasság és a család teológiáját tanulmányozó intézet alapításával: „Caffarra bíboros a Voce di Padre Pio című folyóiratnak nyilatkozva elmondta, hogy mielőtt nekifogott a munkának, levelet írt az egykori Fatima-i látnok Lucia nővérnek. «Bár nem vártam választ, mivel csak imáit kértem, néhány nap múlva hosszú levelet kaptam Lucia nővér aláírásával [...]: Az Úr és a sátán birodalma közti végső összecsapás célpontja a család és a házasság lesz. Ne féljen [...], mert aki a házasság és a család szentségeért dolgozik, mindig szembenállással és különféle támadásokkal fog találkozni, mivel ez a sorsdöntő kérdés [...] de a Szűzanya már eltiporta a fejét.”⁹ Nem melleleg, Caffarra bíboros egyike a 4 bíborosból álló csoportnak, akik tavaly ősszel „Dubia” címmel Ferenc, Róma püspökét – ahogyan saját magát nevezi – az Amoris Laetitia („A szeretet öröme”) elhíresült „apostoli buzdítás” zavaros részeinek tisztázására kérték, és azóta is várják a választ... „Lássuk a dubiumokat (többszám: dubia) egy mondatra tömörítve [...], és az egyszavas válaszokat a Katolikus Egyház Katekizmusa alapján: Házasságtörésben élők járulhatnak-e Eucharisziához és a bűnbánat szentségéhez? (NEM) Vannak-e abszolút erkölcsi normák? (IGEN) Vannak-e súlyosan bűnös életállapotok? (IGEN) Ami belsőleg, önmagában rossz, az lehet-e bizonyos körülmények között és jó szándék esetén erkölcsileg jó döntés? (NEM) Bűn-e a bűn akkor, ha a bűnös nem érzi annak? (IGEN)”¹⁰

Hogy cifrább legyen a helyzet, Ferenc, Róma püspöke, a minap megköszönte¹¹ a máltai püspököknek, hogy az Amoris Laetitia értelmében megengedték az elvált és házasságtörő kapcsolatban élő személyek áldozását! A tudathasadós állapotot jelzi, hogy a máltai püspökök elismerték: „az engedély ellentétes II János Pál Familiaris Consortio (FC) útmutatásával, a katekizmusmal, és a katolikus hagyomány egyöntetű álláspontjával (ami szerint az áldoztatás csak olyan esetben lehetséges, ha a párnak szándékában állna megszüntetni a kapcsolatot, de az nagyobb károkozással járna – pl. közös gyermekekre –, a pár pedig egyúttal testvéri – szexuális aktusoktól mentes – együttélés mellett kötelezi el magát), de kijelentik, hogy az ilyen párok testvéri együttélése «emberileg lehetetlen», ezért nem tartják szükségesnek annak betartását az áldoztathatóságához.”¹² A sátni zavarkeltés önmagát leplezi le, sokszor hamarabb mint gondolnánk: „Málta érseke, Charles Scicluna jelentette ki [...], hogy nem volt más választása, mint kiadni az Amoris Laetitiahoz fűzött botrányos útmutatást, mivel a lelkiismerete «nem engedte, hogy szembeszálljon Ferenc pápa óhajával». Az érsek egyúttal az országa papnövendékeit is megfenyegette azzal, hogy ha bármelyikük «nem ért egyet Ferenc pápával, úgy a szeminárium ajtaja nyitva áll» számukra, vagyis a papneveldekből szabadon távozhatnak. Málta néhány papja is megerősítette, hogy a püspökeik nem tűnnek meg egyetlen papot sem, aki az Amoris Laetitia-t másképp értelmezi, mint amit ők az útmutatásukban rögzítettek. A máltai egyház egy névtelenséget kérő tagja szerint a házasságtörésben élők szentáldozásban részesítéséről küzdő liberális egyház Máltát próbálta az ügyük számára előre tolt ékként használni. A OnePeterFive-nak nyilatkozó forrás szerint a választás azért esett épp Máltára, mivel az ország püspöki konferenciája kivételesen kis számú tagból áll, akiket könnyű volt egységes állásfoglalásra rábírní.”¹³ Úgy fest tehát a helyzet, hogy a püspöki tisztséggel járó kiváltságok szálaiból ma a politikai korrektség bálványa font pórázta a legújabb békefőpapi nyakakra. Sajnos a Magyar Egyház legfőbb tisztségviselői ebből a szempontból sem állnak a helyzet magaslatán.

Kérdés, hogy a tényállás ismeretében mégis mit tehetnek az „egyszerű” papok és hívek legalább saját és a rájuk bízottak üdvössége érdekében? Feltétel nélkül bizhatunk az Úrban, hogy a mi korunkban is gondot visel nyájára, akár a régmúlt dicső korok Egyházát erősítő püspökök, akár a mai kevés hithű püspök tanítása, esetleg a mostanság minden bizonnal újjászerveződő földalatti Egyház püspökei által. Az ilyen jellegű mai elhajlások részletes tárgyalása meghaladja egy ünnepi gondolatfűzés kereteit. Annál is inkább, hogy aki már eddig is a hithűség oldaláról igyekezett értelmezni a helyzetet, tudomást szerezhetett a valós okokról. Aki pedig amúgy is csak az újmodernista álteológusok hamis kifogásait hajlandó hallgatni, az nemhogy emberi érveléssel, de még a Kinyilatkoztatás tényeivel sem fogható jobb belátásra. Érdekes azonban emlékeztetni, hogy 10 évvel ezelőtt XVI. Benedek pápa felkérésére a Római Kúria nagyböjti lelkigyakorlatát Giacomo Biffi bíboros, nyugalmazott bolognai érsek tartotta, aki Solovjov idézve figyelmeztetett: „A «Három beszélgetésben» úgy mutatja be az Antikrisztust, mint a pacifizmus, a környezetvédelem és az ökömenet fő szószólóját: aki ökömenikus tanácsot hív össze, keresi a kiegyezés lehetőségét a különböző keresztény

felekezetek között úgy, hogy mindegyiknek tesz valamennyi engedményt. Tömegek fogják követni, kivéve katolikusok, ortodoxok és protestánsok egy kis csoportját, akik majd azt mondják neki: «Te mindent megadsz nekünk, kivéve azt, ami igazán érdekel minket: Jézus Krisztust.» [...] Biztos, hogy ha megelégednénk azzal, hogy a kereszténységről mint közös értékekről beszéljünk, jobban elfogadnánk bennünket a tévéműsorokban vagy a polgári társaságokban. De ez azt is jelentené, hogy lemondunk Jézusról, a feltámadás felkavaró tényéről. [...] Isten Fiát nem lehet olyan projektek sorozataként értelmezni, mely élvezi a ma uralkodó világi gondolkodásmód jóváhagyását. Ugyanakkor ez nem jelenti az értékek elvetését sem, ezeket az értékeket viszont figyelmes vizsgálatnak kell alávetni. Vannak abszolút értékek, mint a jóság, az igazság és a valóság vagy a szépség. Aki ezeket befogadja és szereti, az Krisztust is szereti, még ha erről nincs is tudomása, mert Krisztus maga az igazi Valóság, a Szépség és az Igazságosság. Aztán vannak a relatív értékek, mint a szolidaritás, a békeszeretet, a természet tisztelete. De ha ezeket abszolutizáljuk, elszakítva vagy egyenesen szembeállítva az üdvösség tényének kijelentésével, akkor ezek az értékek bálványimádásra fogják sarkallni az embereket, és akadályt képeznek az üdvösség útján.”¹⁴

III. EURÓPA VAGY KERESZTÉNY LESZ, VAGY NEM LESZ (Robert Schuman)

Ferenc, Róma püspöke a tervek szerint idén május 12-13-án Fatimában lesz a jelenések 100. évfordulója alkalmából. Am előzőtt találkoznia kellett az EU állam- és kormányfőivel az EU elődjének számító Európai Gazdasági Közösség 1957. március 25.-én Rómában történt alapításának 60. évfordulója alkalmából. Az EGK főszervezői – Robert Schuman, Alcide de Gasperi, Konrad Adenauer kereszténydemokrata politikusok – nem véletlenül Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén írták alá az alapító dokumentumot annak tudatában, hogy „Európa vagy keresztény lesz, vagy nem lesz”. Ennek ellenére Ferenc, Róma püspöke az állam- és kormányfők előtt mondott beszédében Isten, illetve Szentírás tulajdonneveket mindössze 1-1 alkalommal említette, akkor is csupán járulékos utalásokban. A beszéd összehatása legfeljebb középszerű keresztény politikusra vall, semmiképpen nem Krisztus földi helytartójára, amit a beszéd fő gondolata világosan jellemez: „Mi tehát az alapító atyák hagyatéka? [...] Milyen reményt ébresztenek a mai és holnap Európa számára? A válaszokat azokban a tartóoszlopokban találjuk, amelyekre [...] már utaltam: az ember középpontba helyezése, a tevéleges szolidaritás, a nyitottság a világra, a békére és fejlődésre törekvés, a nyitottság a jövőre.”¹⁵ Az Egyház a Katekizmusban tanítja: „675 Krisztus eljövetele előtt az Egyháznak át kell mennie egy utolsó próbatételre, mely sokak hitét meg fogja ingatni. [639]¹⁶ Az üldözés, mely kíséri az Egyház földi zarándokútját, [640]¹⁷ fölfedi a «gonoszság misztériumát» egy vallási megtévesztés formájában, mely az embereknek problémáik látszólagos megoldását kínálja föl cserében azért, hogy elpártolnak az igazságtól. A legnagyobb vallási megtévesztés az Antikrisztusé, azaz egy ál-messianizmusé, amelyben az ember önmagát dicsőíti Isten és az Ő testben eljött Messiása helyett. [641]¹⁸ 676 Ez az antikrisztusi megtévesztés a világban mindannyiszor föltűnik, amikor a messiási reménységet a történelemben akarják beteljesíteni, ami csak a történelmen túl, az eszkatologikus ítélet által teljesedhet be; az Egyház az eljövendő ország ezen meghamisítását «millenarizmusnak» nevezett enyhébb formájában is, [642]¹⁹ és főként a «belsőleg romlott» szekularizált messianizmus politikai formájában elutasította. [643]²⁰ 677 Az Egyház az Ország dicsőségébe csak ezen utolsó Húsvéton át léphet be, melyben követi Urát halálában és föltámadásában. [644]²¹ Az Ország tehát nem az Egyház történelmi diadala által fog beteljesedni [645]²² állandóan növekvő fejlődés útján, hanem Istennek a gonosz utolsó támadása fölötti győzelme által, [646]²³ melynek következtében Menyasszonya alá fog szállni a mennyből. [647]²⁴ Istennek a gonosz fölforgatása fölötti győzelme az Utolsó Ítélet formáját fogja öltetni [648]²⁵ e mulandó világ végső, kozmikus összeomlása után. [649]^{26,27}

Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a Szűzanya legfontosabb Fatima-i kérése és ígérete egyaránt Oroszország tévtanaiból történő megtérésére vonatkoznak. Azonban erről a köztudatban elterjedt hamis felfogás akadályozza a Szűzanya közvetítésével Isten által adott Fatima-i iránymutatásának megértését: összemossa Oroszországot a Szovjetunióval, a tévtanokat a „gyümölcsökkel” – bolsevik, szovjet, kommunizmus, szocializmus. Mivel az 1917-es Fatima-i jelenések idején a bolsevikok még csak tervezték a Szovjetunió létrehozását, a Szűzanya csakis a cári Oroszországról szólhatott. A bolsevik forradalomból 1922-ben sarjadt Szovjetunió tehát „csupán” elterjesztette a tévtanokat, amelyek már korábban, a Cári Oroszországban alakultak ki. A „tévtanokat” pedig – bár a Föld végső határáig elterjedtek –, egyetlen gyűjtőfogalom kifejezi: szekularizáció²⁸ – az Egyháznak a világi hatalom alá rendelése, amit neves orosz ortodox tekintélyek is antikrisztusi jelleggel illetnek: „Az Egyház és az állam szétválasztásának [...] eszméje egy olyan törekvéssé női ki magát, mely [...] az Egyházat egyfajta lelki rezervátumba zárja [...], és éppen ez megy most végbe a demokratikus államokban. Az erkölcsösségről vallott keresztény elképzeléseket először a politikából űzték ki, most pedig fokozatosan, de hajthatatlanul eltávolítják a társadalmi élet egyéb szféráiból is. [...] Rettegett Iván csak leváltotta a neki nem tetsző püspököket, Alekszej Mihajlovics irányítani akarta az Egyházat, fia, Péter pedig egyik hivatalnokára bízta az Egyház irányítását. [...] Péter nemcsak hogy nem gondolt az egyházi hatalommal való szimfóniára, hanem még a pátriárka megválasztását is eltörölte. Így Oroszországban a monarchia a nyugati típusú abszolutizmus útjára lépett. Az egyházi ügyek irányítására Péter egyházi személyekből Zsinatot hozott létre, [...] élére hivatalnokot, a szinódus miniszteri hatáskörű vezetőjét állította, aki személyesen a cár hatalma alatt állt. [...] Az Egyház irányításának ez a formája nemcsak egyszerűen idegen volt az orosz egyházi tudat számára, hanem ellentmondott az egész ezeréves egyházi kánonnak is. [...] Péter tevékenységének sok vetülete nem kulturális forradalom volt, hanem egyazon kultúrán belüli antiviláskedés. [...] Az egyházi és kolostori földek államosítására úgy tekintettek, mint az első lépés az Egyház gyengítésére, az állami ügyekre gyakorolt hatásának csökkentésére és mint a kolostorok és a szerzetesség elleni harc kezdetére. [...] Konstantin császár a kereszténységet államvallássá kiáltotta ki (313-ban), [...] az Egyháznak mint szervezetnek is meg kellett szerveznie magát. A két hatalom kölcsönös viszonyának egész története [...] az államnak az a törekvése, hogy az Egyházat mint az intézmények egyikét olvassza magába. A modern államban az Egyház – mondja Dosztojevszkij Iván szavaival – «csak valamiféle sarkot foglal el, azt is felügyelet alatt».”²⁹

Vatikán Állam „rendje” tehát ma politikailag korrekt szekuláris „cári” abszolutizmus, amelyben „az Egyház csak valamiféle sarkot foglal(hat) el, azt is felügyelet alatt”. Bár erőltetett, mégis alkalmazható a fájdalmas tisztelettel megfogalmazott analógia: „Márta, Márta, [...] Mária a jobbik részt választotta...” (Lk 10, 41-42) A Domus Sanctae Marthae (Szent Márta Háza), „cári” palotából nézve a „cár” szinódusi tanácsadói által felügyelt Mater Ecclesiae Konvent (Egyház Anyja Egybegyűlt Testület) a Vatikáni Kertekben csak valamiféle sarok, amelyben elfér egybegyűjtve

az egész Egyetemes Egyház – egyetlen tagja, Krisztus Földi Helytartója képviselőjében – kalodában tartva! A hosszasan idézett Aranyszájú Szentünk gondolatai tehát időszerűbbek mint valaha: „a pap, mégha saját lelke teljesen rendben is van, pokolra kerül gonoszságával, ha nem törődik lelkiismerettel véled. Sokszor nem a saját, hanem mások bűne miatt kárhozik el.”³⁰ „Bárcsak tisztulnánk meg lelkünkben és így egyesülnénk a szent áldozattal. Mert aki bűnben van és bánata még nincs, ünnepnapon sem méltó arra, hogy e félelmetes szent áldozat részese legyen. De aki megtisztult és gondos bánattal letörölte bűneit, ünnepen is, máskor is méltón járulhat az isteni nagy titokhoz. Méltó arra, hogy az Isten ajándékait élvezhesse. De azt nem értem, hogyan nem törődnek ezzel sokan, akik ezer bajban nyögnek. Ha azonban látják az ünnep közeledtét, mintha maga a nap vonzaná őket, rohannak a szent titokhoz, melyet ilyen állapotukban még megpillantaniuk sem volna szabad. A nyilvános bűnösöket mi magunk tartjuk távol. Akiknek lelkiállapotát nem ismerjük, azokat Istenre bízunk: Ő minden léleknek ismeri titkait. Ma szeretnénk minden nyilvános vétket mindenkinél helyrehozni.”³¹ „Senki se lépjen ide előkészület nélkül! A nyájban is, bár sok az egészséges bárány, ha sok beteg is van, ezeket el kell különíteni amazoktól. Az Egyházban vannak egészségesek, de vannak betegek is. Ezzel a szigorú felszólítással eljut a pap mindegyikhez és a betegeket kizárja, a szenteket pedig hívja és vonzza. Az pedig lehetetlen, hogy az ember ne ismerje legbelsőbbjét: «Mert ki tudja az emberek közül az ember dolgait, ha nem az ember lelke, mely őbenne van?» (1Kor 2,11) Ezt a gondolatot azért mondja akkor a pap, mikor befejezte az átváltoztatást, hogy senki se jöjjön az áldozáshoz minden előkészület nélkül, ötletszerűen. A nyájban is (semmi akadály, hogy ugyanazt a példát használjuk) a beteget aklában elzárjuk és sötétben tartjuk. Más táplálékot adunk neki. Nem engedjük a szabad levegőre, nem legeltetünk vele friss fűvet. Nem vezetjük az üde forráshoz. Ez a gondolat is ilyen megszorítást jelent. Nem mondhatod: Nem tudtam, nem gondoltam, hogy veszélyes lesz követni. Szent Pál maga bizonyítja ezt. Nem olvastam – vágod vissza. Ez nem védekezés, hanem vád. Naponta jössz templomba és ezt nem tudod?»³²

„Könyörgök hozzátok és kérlek benneteket, ne vonjuk magunkra az Isten haragját! Sebeinknek üdvözítő orvossága nyugszik itt, el nem fogyó gazdagság, égi királyságunk követe. Ha közelébe megyünk, reszkessünk, adjunk hálát neki, boruljunk elébe, valljuk be bűneinket, sirassuk és gyászoljuk rosszaságunkat, buzgón imádkozunk. Így lassan megtisztulva, alkalmas lelkiállapotban menjünk Hozzá, a mennyország Királyához. [...] Ha már magunkhoz vettük a szent, szeplőtelen áldozatot, egészen egyesüljünk vele, süssük le szemünket, tüzesedjék át a lelkünk, hogy ne jussunk kemény ítéletre, sem kárhozatra. Így érjük el a lélek önuralmát, a szeretetet, az erényeket, Istennél a kiengesztelődést, a tartós békét, ezer más jónak feltételét. Legyünk szentté és tegyük azzá a velünk élőket. Mindig ezt hangoztattam és ezután is így teszek. Mi hasznotok lenne, ha csak úgy találmra idejöttök, de semmi tanulságot nem vontok le ezekből? Mi értelme van, ha mindig csak beszélünk a kegyelemről? Szeretteim, rövid a földi élet: éljük józanul, legyünk készen. Várjunk összeszedett lélekkel, mindenkivel szemben mutassunk igaz buzgóságot, mindenben legyünk lelkiismeretesek. Bármit teszünk: ha Isten ígéjét hallgatjuk, imádkozunk vagy más egyebet végzünk, félelem és remegés közt tegyük, hogy könnyelműségünk Isten átkát ne vonja fejünkre. A nyugtalankodás és a haragos lelkület sérti az oltár szent áldozatát. Észtelen dölyfösség lenne, ha másra pazarolt erőnk nélkül járulnánk az Úrhoz. Hallgasd meg, mit mond erről az apostol: «Azt pedig, aki az Isten templomát megrontja, megrontja az Isten.» (1Kor 3,17) Írgalma helyett ne vonjuk magunkra az Isten haragját. Árasszuk feléje minden gondolatunkat, lelki összeszedettségünk, lelkiismeret-nyugalmunkat. Menjünk eléje imádsággal, neki átadott szívvel, hogy így engeszteljük a mi Urunk Jézus Krisztust. Így találjuk meg a nekünk ígért jókat az Ő kegyelmével és szeretetével. Neki is, az Atyának is, vele a Szentléleknek is dicsőség, hatalom, tisztelet most és mindörökkön örökké. Amen.”³³

*1. *Feltámadt Krisztus-ikon* (forrás: hesykhia.blog.hu); 2. *Három Szent Főpap* (Nagy Szt. Bazil, Nazianzi Szt. Gergely, Aranyasztjú Szt. János – forrás: karpatalja.ma)

1 Aranyasztjú Szent János: *Húsvéti hittanító beszéd*

2 *Hét, hetes* (gör. *hepta*, lat. *septem*): tőszámnev, a természetes számsor egész száma (7). - A vallástört-ben a →három mellett a legfontosabb szám. Az ókori K világában a kozmikus-csillagászati rend száma, szent szám. [...] - Az ÓSz-ben a ~ a zárt és tökéletes egész kifejezője: a hetedik napon készült el a →teremtés (Ter 2,3; →szombat), jelent meg Isten Mózesnek (Kiv 24,16), esett el Jerikó ~ pap hétszeres harsonaszavára, miután hétszer megkerülték Izrael fiai (Józs 6,1-16). Az egyiptomi ~ száik és ~ bő esztendő jóslataként a fáraó álmában ~ sovány, ill. ~ kövér tehenet látott (Ter 41. f.). A →menóra ~ágú (Kiv 25,31). Bálaám ~ oltárt épített (Szám 23,14). Az Úr ~ szeme bejárja az egész földet (Zak 4,10). A Bölcsesség ~ oszlopra építette házát (Péld 9,1). - Az ÚSz-ben öként Mt-nál gyakori: a Miatyánk ~ kérése (6,9-13), Jézus ~ példabeszéde (13. f.), a kenyérszaporítás után ~ kosár maradék (15,37). Lk is hetes rendszerben szerk. →Jézus családfáját. A diakonokok hetes száma a korabeli testületszervezés szokásához igazodott (ApCsel 6,5), A ~ a Jel-ben különösen gyakori: ~ egyh. (1,11), ~ arany gyertyatartó (1,12), ~ csillag (1,16); ~ fáklya Isten trónja előtt (4,5), a Bárány ~ szarva és szeme (4,6), Isten ~ szelleme (4,6), ~ pecsét (5-6. f.), ~ harsonaszó (8-9. f.), ~ csésze (16. f.), ~ fejű vadállat (17,10). A →hetven a ~ és a →tíz szorzataként jelentőségteljes szám. A hetven és a ~ szorzata, ill. a 77 a határtalanság kifejezése (Mt 18,22). - Az egyházatyáknál Szt Cipriánál a 3 (a teremtetlen Isten) és a 4 (teremtett világ) összege. Ireneusznál és Tertuliánál a Zsid 4,4 alapján az eszkatologikus nyugalom hordozója, Szt Ágostonnál a tökéletesség, a teljesség és a Szentlélek száma. E hagyomány folytatásaként tekinthető a →hét szentség, a →Szentlélek hét ajándéka, a →irgalmasság cselekedetei (~), a ~ erény és a ~ főbűn, a →hét szabad művészet, a zenében a ~fokúság. (*Magyar Katolikus Lexikon* – részlet)

3 *Johannesz Krüszosztomosz* (Antiochia, 344/347 k.-Komana, 407. szept. 14.): konstantinápolyi pátriárka. - Apja Secundus katonatiszt, anyja, Anthusa 20 é. korában özv. maradt. ~ 18 é. korában keresztelkedett meg, Libaniosz mesteről retorikát és fil-t, →Meletiosztól és Tarszoszi →Diodorosztól teol-t tanult. 386: pappá szent. Antiochiában hitszónok, 398: konstantinápolyi pátr. Szónoklataival és jó példájával megszilárdította az erkölcsöket, kórházakat emelt a népnek, Gainas gót vezér ellen megvédte az Egyh. jogait, hittériókat küldött Palesztinába, Perzsiába és Szkítiába, elűzte a simóniával álláshoz jutott pp-öket. Ellenségei: Theophilos alexandriai pp., az erkölcstelenség miatt többször megintett Eudokia csné és udvarhölgyei elérték, hogy vádjuk tisztázására - miszerint ~ az →origenista vitában a vétkesnek vélt szerz-eket pártolja s tanaikkal egyetért - 403: összehívták az ún. tölgyfa-zsinatot, amely megfosztotta ~t hivától, s a cs. száműzte, de a nép fölháborodására intézkedését visszavonta. Egy csnét támadó beszéd után 404: perbe fogták, és I. Ince p. közbelépése dacára az örm. határ menti Kukuzkuszba, innen a Fekete-tenger K-i partjára, Komanába száműzték. - Ű: a 13. sz. óta ereklyéinek Konstantinápolyba történt átvitele napja: jan. 27., 1969: szept. 13. - lkgr. Legtöbbször Nagy Szt Vazullal és Nazianzi Szt Gergellyel együtt, gör. ppi öltözékben, palliumban, magas homlokkal és rövid szakállal ábrázolják (Kijev, Bölcsesség-tp., mozaik, 11. sz.), kezében kv. v. irattekercs. (*Magyar Katolikus Lexikon* – részlet)

4 *Egyházatyja* (lat. *pater Ecclesiae*): megtisztelő cím az Egyházban. - A bibliai és ősker. nyelvben a tanító a tanítványai atyja (vö. *1Kor 4,14*). E cím megillette a pp-öt, mint a ker. közösség vez-jét, a 4. sz: a dogmatikus viták idején az egyh. hagyományt képviselő írókra is kezdték alkalmazni. (*Magyar Katolikus Lexikon* – részlet)

5 Húsvét éjjelén sajátos renddel végzett reggeli istentisztelet.

6 Aranyasztjú Szt. János: *Krisztus jelenléte mire ösztönözzön minket?* (in: Nádasy Alfonz: *Az egyházatyák szentbeszédeiből, I.* – Sz.I.T. Bp., 1944.)

7 Aranyasztjú Szt. János: *Hódoljunk az oltáriszentség előtt!* (in: Nádasy Alfonz: *Az egyházatyák szentbeszédeiből, I.* – Sz.I.T. Bp., 1944.)

8 Aranyasztjú Szt. János: *Tiszta lelkiismerettel áldozunk!* (in: Nádasy Alfonz: *Az egyházatyák szentbeszédeiből, I.* – Sz.I.T. Bp., 1944.)

9 Maria Pia Picciafuoco: *Il cardinale racconta – suor Lucia mi scrisse...* (vocedipadrepio.com/files/2008_03_ita_5.pdf – Magyarul: Ménesi Krisztina: *Lucia nővér: a végső összecsapás célpontja a család és házasság lesz* (christianae.wordpress.com/2015/06/26.)

10 *Mini-dubia* (azoknak, akiknek nincs idejük) – Katolikus Válasz, 2017. március 1.

11 *Ferenc pápa közzétette a máltai püspököknek a botrányos útmutatójukért* – Katolikus Válasz, 2017. április 06.

12 *Málta is elsüllyedt az Amoris háborúban* – Katolikus Válasz, 2017. január 18.

13 *Jó jel: már szabadkozni a máltai püspökök a botrányos útmutatójuk miatt* – Katolikus Válasz, 2017. március 13.

14 Morvay Péter: *A kardinális az Antikrisztusról. Giacomo Biffi figyelmeztetése a pápának* – in: *Hetek*, 2007. XI/10.

15 *Ferenc pápa beszéde az Európai Unió államainak és központi intézményeinek vezetőihez* – *Magyar Kurír*, 2017., 03. 27.

16 [639] Vö. Lk 18,8; Mt 24,12.

17 [640] Vö. Lk 21,12; Jn 15,19--20.

18 [641] Vö. 2Tesz 2,4--12; 1Tesz 5,2--3; 2Jn 7; 1Jn 2,18.22.

19 [642] Vö. Szent Officium: *Decretum de millenarismo* (1944. VII. 19.): DS 3839.

20 [643] Vö. XI. Pius: *Divini Redemptoris enciklika*, 1937. III. 19-én: AAS 29 (1937), 65--106; II. Vatikáni Zsinat: *Gaudium et spes* lelképásztori konstitúció, 20--21.

21 [644] Vö. Jel 19,1--9.

22 [645] Vö. Jel 13,8.

23 [646] Vö. Jel 20,7--10.

24 [647] Vö. Jel 21,2--4.

25 [648] Vö. Jel 20,12.

26 [649] Vö. 2Pt 3,12--13.

27 *A Katolikus Egyház Katekizmusa* – Sz.I.T., Bp., 1995.

28 *Szekularizáció* (a lat. saeculum, 'világ' szóból): 1. egyházi javak kisajátítása világi célokra. 2. általános elvilágiasodás. (*Magyar Katolikus Lexikon*)

29 Tóth Szergej: *Az Orosz Egyház és az orosz állam – Beszélgetés Lepahin Valerijjal* – in: *Aetas*, 13. évf. (1998.) 1.

30 Aranyasztjú Szt. János: *Hódoljunk az oltáriszentség előtt!* (in: Nádasy Alfonz: *Az egyházatyák szentbeszédeiből, I.* – Sz.I.T. Bp., 1944.)

31 Aranyasztjú Szt. János: *Legyünk méltók a szentáldozásra* (in: Nádasy Alfonz: *Az egyházatyák szentbeszédeiből, I.* – Sz.I.T. Bp., 1944.)

32 Aranyasztjú Szt. János: *Hogyan járulunk az oltáriszentséghez?* (in: Nádasy Alfonz: *Az egyházatyák szentbeszédeiből, I.* – Sz.I.T. Bp., 1944.)

33 Aranyasztjú Szt. János: *Milyen lélekkel áldozunk?* (in: Nádasy Alfonz: *Az egyházatyák szentbeszédeiből, I.* – Sz.I.T. Bp., 1944.)